Siyaset Âlemi

Muhtemel Bir Harp Tehlikesine Dair Anket

Resimli bir Leh mecmuâsının muharrirlerinden M. Konrad Vrzos, Almanyaya komşu memleket ricali nezdinde dikkate değer bir anket yapmış ve neşretmiştir. Bu anketin başlıca mevzuu şudur:

Harp ne zaman?

Bir kitap halinde intişar eden bu anketin son halkasını Leh Hariciye Nazırı Miralay Bek'in mütalâaları teşkil ediyor.

Bundan evvelki Leh Hariciye Nazırı M. Zaleskinin değişmesini müteakip Fransa ile askerî ittifakına sadık kalmakla beraber haricî siyasette müstakil bir yol takip eden Lehistan ve bu siyaseti bilhassa temsil eden M. Bek, sözüne, Cemiyeti Akvamın vaziyetini tenkit etmekle başlıyor ve müessesenin büyük denilen devletlerin elinde bir oyuncak olduğunu, binaenaleyh bir an evvel ıslâhı lâzımgeldiği mütalâasını ileri sürüyor ve ilâve ediyor:

" — Cemiyeti Akvam dünyaya sulhu temin etmek maksadile tesis olunmuştu. Halbuki onun sesi gittikçe daha az işitiliyor. Islâhat vadisinde yapılacak ilk iş, Cenevrede tatbik edilen çalışma usullerini değiştirmek olmalıdır: Eğer umumun saygısını taşımak istiyorsa, Cemiyeti Akvam, mevcudiyetinin hikmetini bulmalıdır.„

Bundan sonra M. Bek beynelmilel hayatın tekrar intizama sokulup sokulamıyacağını tetkik etmiş ve buna, kısa bir zamanda imkân hasıl olamıyacağını kaydettikten sonra harp ihtimallerini tetkik etmiş ve şu neticeye varmıştır:

" — Eğer bir kısım devletlerin büyük ihtirasları diğerlerinin şiddetli mukavemetine uğramış olsaydı harbın patlaması mümkün addedilebilirdi. Halbuki bugün için umumî yorgunluk bu tehlikeyi bertaraf etmiş görünmektedir. Bereket versin ki bir ihtilâf ile Muharebe arasındaki mesafe uzundur. Yoksa, şimdiye kadar çoktan dünya kana bulanırdı.„

★

Leh Hariciye Nazırı M. Bekin muhtemel bir harp tehlikesi hakkındaki mütalâaları şimdilik bundan ibarettir. — Süreyya

Bir Dinamit Faciası

Sansalvador, 16 — Hükûmet Libertad da dinamit patlamasından ölenlerin ve yaralananların sayısını şu suretle tesbit etmiştir. 150 ölü, 100 ağır yaralı, 50 hafif yaralı ve 20 kişi gaip.

HARİCÎ TELGRAFLAR

Sovyet Hududunda Japon Casusluğu Mu?

Viladivustok, 16 (Tass ajansı) — 10 martta Viladivistuk körfezi methalindeki Askod adasında yarım mil mesafede bir Japon motörü görülmüştür. Hudut memurları tarafından isticvap edilen motör kaptanı bu mıntakada fennî balık avı ile meşgul olduğunu, motörün fena işlemesi yüzünden bu sulara yaklaştığını bildirmiştir. Yapılan araştırma neticesinde metörün uzun ve kısa mevceli telsiz postalarile mücehhez olduğu görülmüştür.

Hudut memurları, motörün müsaadesiz Sovyet sularına girdiği hakkında zabıt varakası tanzim ettikten sonra kaptana derhal uzaklaşmasını bildirmişlerdir.

Denizcilerin mütaleatına göre motör bir istikşaf motörüdür. Ve casuslukla meşgul olmuş bulunması muhtemeldir.

Rusya'da Yeni İktisadî Tedbirler İttihaz Edildi

Moskova, 16 — Hükûmetin iktisadî kuruluş sahasında bazı tedbirleri ihtiva eden bir kararnamesi neşredilmiştir. Kararnamenin gayesi, bütün iş sahalarında cezrî bir idare temini, idarede kırtasî usullerin ilgası ve idarecilerin şahsî mes'uliyetlerinin kuvvetlendirilmesidir.

Felâketzedeler Zeplin Balonuda İmdatlarına Gidemiyor

Friedrihshafen, 16 (A.A.) — Kont Zeppelin balonunun bir buz parçası üzerinde buz denizinde akıntıya tabi olarak sürüklenen Sovyet Rusyanın Çelyuskin tayfasının imdadına gidip gidemiyeceği hakkında müracaat edilen Zeppelin tezgâhları, şimdiki halde maalesef böyle bir teşebbüsün yapılamıyacağını bildirmiştir. Çünkü balon mayıs ayından evvel havalanacak bir vaziyette değildir.

Laypzig panayiri

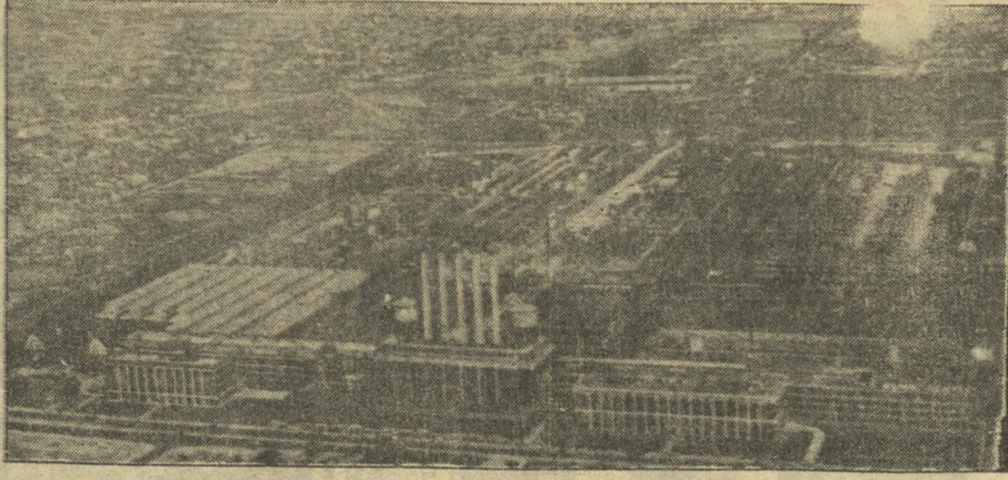
Laypzig, 16 — Laypzig ilkbahar panayırına gelen ecnebi satın alıcıların adedi 16,366 ya varmıştır. Evvelki sene bu rakam 5,523 idi.

İtalya da imzaladı

Buenos Ayres 16 — İtalya sefiri cenubî Amerika ademi tecavüz misakını imzalamıştır.

En Büyük Grev!

Amerikada Otomobil İşçileri Muazzam Bir Grev Yapmak Kararındadır

Grev tehlikesine maruz bulunan Amerikadaki Ford fabrikaları

Vaşington, 16 — Otomobil sanayii, millî Amerika tarihinin kaydettiği grevlerin en büyüğünün eşiği üzerindedir.

Bu sözleri Amerika iş federasyonu reisi M. Gren âyan iş komisyonunda söylemiş ve demiştir ki:

"— Bu müşkülâtın sebebi otomobil sanayiinde çalışan işçileri; şirketlerin sendikalarına girmeğe mecbur etmek için yapılan tazyıktır.„

Nevyork, 16 — Otomobil sanayii reisleri, iş federasyonuna, iş sendikalarını kat'iyen tanımıyacaklarını bildirmişlerdir.

Silâhları Bırakma Meselesi Her Tarafta Mütemadiyen Sarpa Sarıyor

Londra 16 — Millî işçilerden Lort Allen silâhları bırakma hakkında müzakereyi açarak, şimdi, emniyet meselesinin silâhları bırakma işinden evvel geldiğini söylemiştir. Hükûmetin silâhları bırakma mukavelesini imzalıyan devletler namına bir müşterek zâman teklifi için niçin teşebbüsata geçmediğini sormuştur.

Lort Sesil, Fransaya, beynelmilel hava kuvveti fikrini inkişaf ettirmesi için fırsat verilmesi icap ettiği kanaatindedir ve demektedir ki:

" — Asıl tetkik edilecek mesele İngilterenin müşterek sistem üzerine istinat edip etmiyeceğidir.„

İşçilerden Ponsonbi, müzakereler akim kaldığı takdirde silâhları bırakma konferansının dağılmayıp daha müsait bir zamanda tekrar müzakerelere başlamak üzere tehirini istemektedir.

Boğuldular

Batan Bir Gemiden Bir Kişi Bile Kurtulamadı

Londra, 16 — Fırtına yüzünden Danimarkalı bir balıkçı gemisi batmıştır. Bütün tayfası boğulmuştur.

Kutup Tayyaresi Düştü

Küçük - Amerika, 16 — Byrd heyeti seferiyesinin tayyaresi bir uçuşun tecrübesi için havalanırken düşmüş, parçalanmış ve fakat tayyaredekiler hafifçe yaralanarak kurtulmuşlardır.

İngiliz - Japon

Neticesiz Müzakerelere Tekrar Başlanılmak İsteniyor

Londra, 16 — Avam kamarasında İngiliz - Japon pamuk sanayii müzakereleri hakkında bir suale cevaben ticaret nazırı M. Runcinan müzakerelere İngiltere ve Japonya hükûmetlerinin delâletlerile başlanmış olmak itibarile şimdi, her iki hükûmetin müzakerelerin muvaffakıyetsizliğinden çıkan neticeleri tetkik etmek vaziyetinde olduklarını söylemiştir.

Gönül İşleri

Âşık Olsaydım Böyle İmtihan Ederdim

Biz aşkı bir roman mevzuu olarak tanırız. Fakat bu sür'at ve fen asrında aşk ayni zamanda fen mevzuuda olmaya başlamıştır.

Profesör Low isminde bir İngiliz profesörü " Âşık olsaydım, ne yapardım? „ serlevhalı bir makale yazmış. Diyor ki:

" Âşık olsaydım ilk yapacağım şey, kendimi ve savgilimi imtihan etmek olacaktı. Evvelâ kendimi perhize koyacaktım. Mide ile aşk arasında çok münasebet vardır. Heyecanımı ölçmek için yediğim yemeğin cinsini tayin lâzımdır. Bu kadarla kalmayacak, ayni zamanda dimağî bir perhize de riayet edecektim. Meselâ sinemaya gitmeyecek, kadınlar tarafından yazılmış yazıları okumayacaktım.

"Sonra kızı imtihan edecektim. Evvelâ tıbbî muayene. Sonra onunla iki metre uzaktan karşı karşıya oturup heyecanlarımızın biribirimize nasıl geçtiğini tetkik edecektim. Sonra muhtelif itiyatlara karşı alacağımız vaziyetleri tahlil ederdim. „

Aşkı bu kadar sade düşünen adamın karşısında duracak kız var mıdır bilmem. Fakat ben okumasına bile tahammül edemedim. Zavallı romantik aşk ne hale geldi?

★

Çerkesköyden A. K. H.

Sizin ona haber göndermeniz doğru olmaz. Bunu bir tesadüfe bırakmanız daha doğru olur zannederim.

★

Yanık kalp ve yanık gönül imzalarile biribirlerini arayan eski sevgililer adreslerini gönderdiler. Fakat bu adresler biribirlerini arayan sevgililerin onlar olmadığını gösterdi. Onun için biribirlerine adres göndermiyoruz.

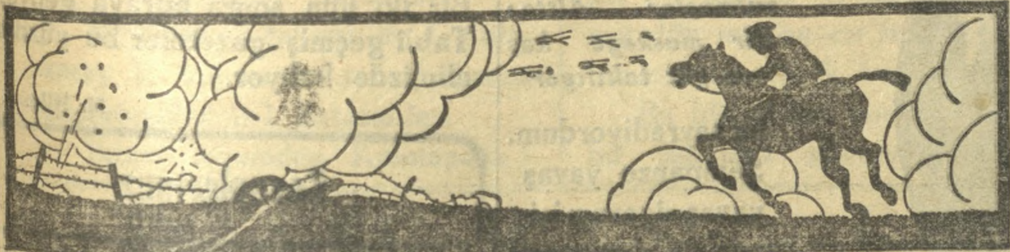
★

Turgutlu'da Ejnan Beye:

Sualinizi size bu adı koyana sorunuz.

HANIMTEYZE

"Son Posta„ nın Edebî Tefrikası: 17 17 - 3 - 934

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Rasat istasyonları filonun uçuş istikametini telgrafla bildiriyorlardı. Yüzbaşı Fikret dört saat sonra şöyle bir telgraf aldı:

Muş - saat 12 - üç tayyare şark istikametine geçti.

Yüzbaşı Fikret harita üzerinde onların hareketini takip ediyordu. Bu istikamette dağ silsilesi gittikçe yükseliyor. Bazı noktalarda (3800) metreye çıkıyordu.

Tarihte gelip geçen Asyayı alt üst eden akınlar bu silsilenin şimal ve cenubundan yapılmıştı. Fakat eski devirlerin Fatihlerine, imparatorlarına göğüs geren bu dağlar bugün bir Türk zabitinin silâhı altında ona yol veriyordu.

Tepelerinde vahşi kuşların bile barınamadıkları bu ot bitmez yalçın ve korkunç kaya yığınlarının eteklerinde tabiatin kaynadığı günden kalmış mağaralar, oyuklar vardı. Ve ancak bu dağ eteklerini kendilerine melce yapan bazı iptidaî insanlar buralarda behimî bir hayat sürüyor, kartallar ve vahşi hayvanlarla yanyana yaşıyorlardı.

Yüzbaşı Fikret iki saat sonra bir telgraf daha aldı:

Adülcevaz, 2 — Üç tayyarelik filo Ağrıdan dönerek Diyarıbekir istikametine geçti.

Genç yüzbaşı ferahlamıştı.

Ağrı tepelerine yapılan her uçuş onlara bu heyecanı veriyordu. Nihayet akşama doğru filonun karargâha dönmesi lâzımdı.

Uçuşa çıkan, bahusus böyle tehlikeli bir keşif seyahatine giden tayyarecileri beklemek karargâhta kalan arkadaşları için pek kolay olmuyordu. Hele avdet saatleri yaklaştığı zaman gözleri ufuklarda, fırtınalı havada bir ışık bekleyen gemiciler gibi endişe içinde mütevekkil bekleşiyorlardı.

Yüzbaşı Fikret dayanamadı.

Garnizondan sahaya çıktı.

Kulakları havada motör sesi arıyor, gözleri ufukları delecek gibi bakıyordu.

İlk sesi mülâzim Ruhi işitti ve havada müphem bir nokta işaret etti:

— Dinleyin!

— Geliyorlar.

Kuvvetli dürbünler hava tabakalarını deldi.

Mülâzim Kemal haykırdı:

— Silvan istikametine bakın.

Yüzbaşı Fikret neş'eli bir sesle ilâve etti:

— Göründüler.

İki dakika sonra havadaki üç nokta büyüdü. Motör sesleri tatlı uğultu ile ıssız dağlarda aksetti.

Üç tayyare şimdi alçalmışlar. Meydana inmek için mesafeyi azaltıyor, motörleri söndürüp, işletiyorlardı.

Kumandanın tayyaresi ilk defa inecekti.

İlk defa motörü o söndürdü. Hafif bir inhirafla mesafeyi yuttu. İnmek için motörü tekrar işleterek tayyareye düz bir istikamet vermek lâzımdı.

Bunun zamanı gelmişti. Çünkü makine dik aşağı iniyordu. Düzeltmek için vakit gelmişti.

Yedi tayyareci bu manevrayı bekliyorlardı.

Hattâ yüzbaşı Fikret mırıldanır gibi:

— Haydi Necdet. İşlet motörü!

Diye söyleniyordu.

Bu öyle bir ândı ki bir saniye daha gecikmekle makineye istenilen istikameti vermek imkânı kalmayacaktı.

Ve ne yazık ki bu bir saniye geçmişti. Tayyarenin motörü de bir taş gibi susmuştu:

Yedi genç zabitin sesi birleşti:

— Ayvah? Motör işlemiyor.

Tayyarenin şimdi yalnız dümen kuvveti kalmıştı. Necdet gibi san'atinde mahir bir tayyareci için bu kuvvetten azamî istifadeyi almak tabiî idi. Hakikat tayyare dik aşağı inerken birden sola kıvrıldı ve bu hareketle beraber baş tarafı düzelmişti, bu manevra sağ ve sol istikametlere doğru birkaç kere tekrar edildi. Fakat mesafe azdı. Tayyare mümkün olduğu kadar volplâne ederek kuvvetli bir sademe ile yan tarafından yere düştü.

Yedi zabit ve otuz asker birer ok gibi o tarafa koştular.

Artık öteki tayyarelere kimse bakmıyordu.

Düşen tayyarenin yanına ilk defa yüzbaşı Fikret geldi.

Genç rasıt yere atlamıştı. Necdet görünmiyordu. Tayyare direksiyon tarafına düştüğü için kendini kurtaramamıştı.

Yetişen arkadaşlarile beraber tayyareyi düzelttiler.

Necdet elleri hâlâ volanda bayılmıştı!

Yüzbaşı Fikret tayyarenin kaburgasına tutunarak onu göğsünden kucakladı ve bütün kuvvetile çekti.

O zaman Necdetin yarı belinden aşağısının kan içinde olduğunu haşyetle gördüler.

Pedal demiri genç zabitin sol kalçasında derin bir yara açmıştı. Yüzbaşı Fikret haykırdı:

— Hastahaneye telefon edin.

Ve sonra üç arkadaşile yaralıyı iki kat beylikten yaptıkları sedyeye yatırdılar. Yüzbaşı Fikret mütemadiyen emir veriyor, otomobil, pansıman, tentürdiyot sargı bezi istiyordu.

Garnizonda ilk tedaviyi yapacak vasıtalar vardı.

Arkadaşları âdeta bir sıhhiye memuru alışkınlığı ile Necdeti soydular. Teneffüs muntazamdı. Fakat sademenin şiddetinden ve yaranın derinliğinden kendini kaybetmişti.

Kanı dindirmek imkânı olmadı.

Bereket versin otomobil gecikmedi. Ve yaralı on dakika sonra Diyarıbekir hastahanesine yatırıldı.

Arkadaşları beraberdiler. İki doktor kanı kesmek için iki pöpitrin iğnesi yaptılar ve yarayı konerize ederek sıkı bandajla bağladılar.

(Arkasıvar)

559